
INHOUDSTAFEL.

BERICHT AAN DE LEZER

GEbruikte AFKORTINGEN

TERMINOLOGIE

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEGRIPPEN EN TOEPASSINGSGBIED

§ 1. Overzicht van de reglementering	3
A. Internationale verdragen en Europese richtlijnen	3
B. Wetgeving	8
1. <i>Historiek</i>	8
2. <i>Structuur van de nieuwe wet.</i>	14
3. <i>Klassieke en speciale sectoren</i>	15
C. Uitvoeringsbesluiten	20
D. Omzendbrieven	21
E. Inwerkingtreding Van De Nieuwe Reglementering	22
§ 2. Algemene beginselen van de overheidsopdrachtenreglementering.	23
A. Het gelijkheidsbeginsel	25
B. Het beginsel van de mededinging	28
C. Het beginsel van de vaste prijs	30
D. Het beginsel van betaling na verstrekte dienst.	31
E. Het vermijden van belangenconflicten	32
F. De naleving van het milieu-, sociaal en arbeidsrecht	39
G. Het verbod op afspraken	40
H. Het gebruik van de communicatiemiddelen	46
I. Vertrouwelijkheid	49
J. De beginselen van behoorlijk bestuur	52
§ 3. Toepassingsgebied personen	60
A. De aanbestedende overheden.	61

B.	Publiekrechtelijke instellingen	62
1.	<i>Definitie</i>	62
2.	<i>Voorwaarden</i>	64
a.	<i>Voorzien in een behoefte van algemeen belang</i>	64
b.	<i>Rechtspersoonlijkheid</i>	66
c.	<i>Afhankelijkheid van de overheid</i>	67
C.	Gesubsidieerde privaatrechtelijke personen.	70
D.	Personen die bijzondere of exclusieve rechten genieten.	71
E.	Aankoopcentrales.	73
F.	Overheidsbedrijven.	74
G.	Ondernemers	77
H.	Wetgevende instellingen.	83
§ 4.	Toepassingsgebied opdrachten	84
A.	Wettelijke definities	84
1.	<i>Overheidsopdracht</i>	85
2.	<i>Opdracht voor werken</i>	87
3.	<i>Opdrachten voor leveringen en diensten</i>	90
4.	<i>Gemengde opdrachten</i>	94
a.	<i>Opdrachten klassieke sectoren</i>	95
b.	<i>Opdrachten klassieke sectoren en opdrachten binnen een ander juridisch kader</i>	96
c.	<i>Opdrachten waaraan defensie- en veiligheidsaspecten verbonden zijn</i>	98
B.	De beoogde opdrachten.	100
1.	<i>Onderworpen opdrachten</i>	100
2.	<i>Uitsluitingen</i>	101
a.	<i>Opdrachten in de speciale sectoren</i>	102
b.	<i>Specifieke uitsluitingen op het gebied van elektronische communicatie</i>	103
c.	<i>Opdrachten op grond van internationale voorschriften</i>	104
d.	<i>Specifieke uitsluitingen voor opdrachten voor diensten</i>	105
1.	<i>Huurovereenkomsten</i>	105.1
2.	<i>Programmamateriaal bestemd voor audiovisuele mediadiensten</i>	105.2
3.	<i>Arbitrage- en bemiddelingsdiensten</i>	105.3
4.	<i>Juridische diensten</i>	105.4
5.	<i>Financiële diensten</i>	105.5
6.	<i>Leningen</i>	105.6
7.	<i>Arbeidsovereenkomsten</i>	105.7
8.	<i>Bepaalde nooddiensten</i>	105.8
9.	<i>Openbaar personenvervoer per trein of metro</i>	105.9
10.	<i>Diensten inzake politieke campagnes</i>	105.10
e.	<i>Op basis van een alleenrecht geplaatste opdrachten voor diensten</i>	106
f.	<i>In house opdrachten</i> . Verwijzing.	107
g.	<i>Niet-geïnstitutionaliseerde horizontale samenwerking</i>	108
h.	<i>Diensten inzake onderzoek en ontwikkeling</i>	109

i. <i>Defensie en veiligheid</i>	110
j. <i>Overheidsopdrachten waaraan defensie- of veiligheidsaspecten verbonden zijn</i>	112
3. In house opdrachten	113
4. Publiek private samenwerking	117
a. <i>Begrip</i>	117
b. <i>Vormen van samenwerking</i>	118
1. <i>Contractuele publiek-private samenwerking</i>	119
2. <i>Oprichting van een rechtspersoon</i>	122
3. <i>Verkoop van aandelen</i>	126
c. <i>P.P.S. in het Vlaams Gewest</i>	127
5. Overheidsopdrachten op defensie –en veiligheidsgebied	131
6. Concessieovereenkomsten	134

HOOFDSTUK II.

DE OPDRACHTDOCUMENTEN

§ 1. Algemeen	135
§ 2. De plannen	146
§ 3. Het bijzonder bestek	150
A. Administratieve bepalingen	154
1. <i>Bepalingen in verband met de plaatsing van de opdracht</i>	156
a. <i>Algemene bepalingen</i>	157
b. <i>Optionele bepalingen</i>	159
c. <i>Aanvullende of facultatieve bepalingen</i>	160
2. <i>Bepalingen in verband met de uitvoering van de opdracht</i>	165
3. <i>Bepalingen in verband met de erkenning</i>	168
4. <i>Bepalingen in verband met de registratie</i>	176
5. <i>Bepalingen in verband met de prijsherziening</i>	177
a. <i>Verplichting of niet?</i>	178
b. <i>Hoofdcomponenten van de kostprijs</i>	179
c. <i>De prijsherziening voor bouwwerken</i>	180
1. <i>De parameters in de prijsherzieningsformule</i>	180
2. <i>De wegingscoëfficiënten</i>	184
6. <i>Bepalingen in verband met de veiligheidscoördinatie</i>	186
7. <i>Bepalingen in verband met het bodemdecreet</i>	189
8. <i>Energieprestatieregelgeving</i>	190
9. <i>Technieken en instrumenten voor elektronische en samengestelde opdrachten</i>	191
B. De technische specificaties	192
1. <i>Algemeen</i>	192
a. <i>Begrip</i>	192
b. <i>Toegankelijkheid voor personen met een handicap</i>	193
c. <i>Plannen, modellen en stalen</i>	194
d. <i>Keurmerken</i>	195
e. <i>Energie-efficiëntie maatregelen</i>	196

2.	<i>Verbod discriminerende specificaties</i>	197
a.	<i>Geen discriminerende nationale specificaties</i>	198
b.	<i>Het vermelden van merknamen en octrooien</i>	199
1.	<i>Algemene regel</i>	199
2.	<i>Uitzonderingen</i>	201
3.	<i>Rechtspraak</i>	203
§ 4.	Het beschrijvend document (concurrentiegerichte dialoog).	205
§ 5.	Offerteformulier en samenvattende opmeting	206
§ 6.	Normen en typebestekken	207
A.	Normen	207
B.	Typebestekken	208
C.	Toepassingsvoorwaarden	209

HOOFDSTUK III

DE KEUZE VAN DE GUNNINGSPROCEDURE EN DE BEKENDMAKINGSREGELS

§ 1.	De keuze tussen de verschillende gunningsprocedures.	211
A.	De openbare en niet-openbare procedure.	217
B.	Plaatsingsprocedures met mogelijkheid tot onderhandelingen	222
1.	<i>Mededingingsprocedure met onderhandeling</i>	225
a.	<i>Begrip</i>	225
b.	<i>Gevallen</i>	226
1.	<i>Bepaalde opdrachten met betrekking tot werken, leveringen of diensten</i>	227
2.	<i>Nadat enkel onregelmatige of onaanvaardbare offertes werden ingediend</i>	233
2.	<i>Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met bekendmaking</i>	238
3.	<i>Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking</i>	239
a.	<i>Begrip</i>	239
b.	<i>Gevallen</i>	241
1.	<i>Alle soorten opdrachten (werken, leveringen of diensten)</i>	241
2.	<i>Overheidsopdracht voor werken of diensten</i>	248
3.	<i>Overheidsopdracht voor leveringen of diensten</i>	249
4.	<i>Overheidsopdracht voor levering</i>	250
5.	<i>Overheidsopdracht voor diensten</i>	251
6.	<i>Gelegenheidsaankopen</i>	252
7.	<i>Gevallen niet meer voorzien in de huidige regeling</i>	253
C.	De Concurrentiegerichte dialoog	255
D.	Het innovatiepartnerschap	257

§ 2. Raming van het opdrachtbedrag	258
§ 3. De bekendmaking van de opdracht	264
A. Algemene principes	264
1. <i>Doel en aard van de bekendmakingsvoorschriften</i>	264
2. <i>Officiële publicatie</i>	266
B. Opdrachten onderworpen aan de Europese bekendmaking	271
1. <i>Europese drempels</i>	271
a. <i>Algemene regel</i>	272
b. <i>Opdrachten in percelen</i>	273
2. <i>Europese bekendmaking</i>	275
a. <i>Toepassingsvoorwaarden</i>	275
b. <i>Wijze van bekendmaking</i>	276
C. Opdrachten enkel onderworpen aan de Belgische bekendmaking	282
1. <i>Algemene beginselen Verdrag Europese Unie</i>	282
2. <i>Belgische bekendmaking</i>	284
D. Bekendmakingsregels voor sociale en andere specifieke diensten	289

HOOFDSTUK IV.

DE KWALITATIEVE SELECTIE

§ 1. Het indienen van een aanvraag tot deelneming of offerte	291
A. Wijze van indienen van aanvragen tot deelneming	293
B. Termijnen om een aanvraag tot deelneming of een offerte in te dienen	297
1. <i>Algemeen</i>	297
2. <i>Termijnen</i>	302
a. <i>Termijn in een openbare procedure</i>	303
b. <i>Termijnen in een niet-openbare procedure</i>	304
c. <i>Plaatsingsprocedures met mogelijkheid tot onderhandelen</i>	305
d. <i>Concurrentiegerichte dialoog</i>	308
e. <i>Innovatiepartnerschap</i>	309
f. <i>Versnelde procedure</i>	310
g. <i>Samenvattende tabel</i>	311
C. Verdaging van datum en uur voor de opening van de offertes	312
§ 2. Algemene bepalingen inzake toegangsrecht en kwalitatieve selectie	313
A. Toepassingsgebied	314
B. Algemene bepalingen	315
1. <i>Verplichtingen op het vlak van het milieu-, sociaal of arbeidsrecht</i>	315
2. <i>Beschrijving van de kwalitatieve selectiecriteria</i>	316
3. <i>Minimum en maximum aantal geselecteerden</i>	317
4. <i>Opdracht in percelen</i>	320

5.	<i>Lijst van geselecteerden en kwalificatiesysteem</i>	322
6.	<i>Gevolgen van de selectie</i>	324
§ 3.	Toegangsrecht	
A.	Vrijmaking van de overheidsopdrachtenmarkt	325
B.	Verplichte en facultatieve uitsluitingsgronden	328
1.	<i>Verplichte uitsluiting</i>	328
2.	<i>Facultatieve uitsluiting</i>	331
a.	<i>Begrip en opsomming</i>	331
b.	<i>Kenmerken van de facultatieve uitsluitingsgronden</i>	336
3.	<i>Corrigerende maatregelen</i>	337.1
4.	<i>Uitsluiting van onderaannemers</i>	337.2
C.	Bewijsvoering	338
1.	<i>Algemeen</i>	338
2.	<i>Het Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) en de verklaring op erewoord</i>	339
a.	<i>Algemeen</i>	339
b.	<i>Nazicht verplichtingen op het vlak van het milieu-, sociaal of arbeidsrecht</i>	340
c.	<i>Opdrachten die de Europese drempels bereiken</i>	341
d.	<i>Opdrachten die de Europese drempels niet bereiken</i>	342
e.	<i>Andere mogelijkheden tot selectie</i>	343
3.	<i>Het opvragen van aanvullende of ontbrekende inlichtingen</i>	344
D.	Uitsluitingsgrond in verband met fiscale en sociale schulden	350
1.	<i>Algemene regel</i>	350
2.	<i>Geen bijdrageschuld van meer dan 3.000 Euro of uitstel van betaling</i>	351
3.	<i>Sociale schulden</i>	353
4.	<i>Schuldvorderingen op een aanbestedende overheid of op een overheidsbedrijf</i>	357
5.	<i>Betwiste schulden</i>	359
6.	<i>Fiscale schulden</i>	361
7.	<i>Tijdstip van de uitsluiting</i>	364
E.	Voorafgaande betrokkenheid van kandidaten en inschrijvers	366
F.	Europese ondernemingen met een bijzondere juridische vorm	371
G.	Combinatie zonder rechtspersoonlijkheid	372
§ 4.	De selectiecriteria	374
A.	Algemeen	375
1.	<i>Vaststelling door de aanbestedende overheid</i>	375
2.	<i>Niveau van de selectiecriteria</i>	377
3.	<i>Vermelding in aankondiging of uitnodiging</i>	380
4.	<i>Registratie niet langer vereist</i>	381
B.	Overzicht van de selectiecriteria	382
1.	<i>De financiële en economische draagkracht</i>	382.1
a.	<i>Voorlegging van de jaarrekeningen</i>	382.2
b.	<i>Verklaring jaarlijkse omzet</i>	382.3
c.	<i>Bewijs van een verzekering tegen beroepsrisico's</i>	382.4

d. Model van bankverklaring	382.5
e. Andere documenten.	382.6
f. Opdrachten in percelen	382.7
2. De technische bekwaamheid	383
a. Knowhow, efficiëntie, ervaring en betrouwbaarheid.	384
b. Bewijsmiddelen	385
c. Referenties van werken, leveringen en diensten	388
C. Draagkracht van andere entiteiten	393
D. Andere inlichtingen	397
1. Beroeps- of handelsregister	397
2. Bijzondere vergunningen	398
3. Kwaliteitslabels	399
4. Normen inzake milieubeheer	400
E. Evaluatie van de selectiecriteria	401
1. Objectieve gegevens	401
2. Tijdstip waarop moet voldaan zijn	405
3. Herziening van de kwalitatieve selectie	406
§ 5. De erkenning als criterium van de kwalitatieve selectie	408
A. Algemeen.	408
B. Voor te leggen documenten.	412
1. De kandidaat of inschrijver beschikt over de nodige erkenning	414
2. Inschrijving op een officiële lijst van een andere lidstaat.	415
3. Bewijs dat men aan de erkenningsvoorwaarden voldoet	416
4. Afwijkingen.	419
5. Bijzondere gevallen	420
C. De erkenningsvoorwaarden	424
1. De erkenningsvoorwaarden vereist voor klasse 1	425
2. De erkenningsvoorwaarden vereist voor klasse 2 tot en met 8	426
D. Ogenblik waarop het bewijs van erkenning is vereist.	427

HOOFDSTUK V

HET OPMAKEN VAN DE AANVRAAG TOT DEELNEMING EN DE OFFERTE

§ 1. Het indienen van een aanvraag tot deelneming of offerte	432
A. Wie kan een een aanvraag tot deelneming of offerte indienen?	432
B. Bijzondere gevallen.	436
C. De uitnodiging van de geselecteerden om een offerte in te dienen	441
§ 2. Algemene beginselen met betrekking tot het opmaken en indienen van aanvragen tot deelneming en offertes	443
A. Toepassingsgebied	443
B. Algemene regels.	444

1.	<i>De aanvraag tot deelneming en de offerte worden elektronisch ingediend.</i>	445
2.	<i>Taal van de aanvraag tot deelneming en de offerte</i>	452
3.	<i>Het beginsel van de unieke aanvraag tot deelneming en de offerte</i>	453
4.	<i>Oprichting van een rechtspersoon</i>	459
5.	<i>Termijnen om een offerte in te dienen</i>	460
§ 3.	<i>Algemene regels in verband met de vaststelling van de prijzen</i>	461
A.	<i>Algemene begrippen</i>	462
B.	<i>Soorten prijsbepaling</i>	463
1.	<i>Definities</i>	463
2.	<i>Het forfait</i>	465
3.	<i>Opdracht tegen prijslijst</i>	468
4.	<i>Opdracht tegen terugbetaling</i>	470
5.	<i>Opdrachten met gemengde prijsvaststelling</i>	471
C.	<i>Algemene principes inzake prijsberekening</i>	472
1.	<i>De prijzen moeten proportioneel worden opgegeven</i>	473
2.	<i>Geen afspraken</i>	475
3.	<i>Discretieplicht</i>	476
D.	<i>Elementen die in de prijzen begrepen zijn</i>	477
1.	<i>De verplichtingen inzake belastingen, milieubescherming, arbeidsbescherming</i>	478
2.	<i>Heffingen en belasting over de toegevoegde waarde</i>	479
3.	<i>Vergunningen, octrooien en licenties</i>	480
a.	<i>Vergunningen</i>	480
b.	<i>Octrooien en licenties</i>	481
4.	<i>Keurings- en opleveringskosten</i>	482
5.	<i>Uitvoeringsmiddelen</i>	483
6.	<i>Noodzakelijk inbegrepen prestaties</i>	484
E.	<i>Varianten, opties en percelen</i>	486
1.	<i>Varianten en opties</i>	486
2.	<i>Percelen</i>	495
§ 4.	<i>Bijzondere regels voor de openbare en niet openbare procedure</i>	498
A.	<i>De offerte</i>	500
1.	<i>Vormvereisten</i>	500
2.	<i>Inhoud van het offerteformulier</i>	502
a.	<i>Inlichtingen voorzien in art. 78 K.B.</i>	503
1.	<i>De identiteit van de inschrijver</i>	504
2.	<i>Inlichtingen in verband met de prijzen</i>	505
3.	<i>Het rekeningnummer bij een financiële instelling</i>	506
4.	<i>De identiteit van de eventuele onderaannemers</i>	507
5.	<i>Oorsprong van de materialen</i>	516
6.	<i>Voorkeurvulgorde van de percelen</i>	517
b.	<i>Bijkomende inlichtingen vermeld in het offerteformulier</i>	518
1.	<i>Vermeldingen in verband met de erkenning</i>	519
2.	<i>Datering</i>	520

c.	<i>Vermelding van de ontwerper in geval van een werkenwedstrijd.</i>	521
d.	<i>Aanvullingen en bijkomende vermeldingen door de inschrijver.</i>	522
3.	<i>Bij te voegen documenten, modellen en monsters.</i>	523
a.	<i>documenten, modellen en monsters (regelmatigheid van de offerte).</i>	526
1.	<i>Geldigheid van de bepalingen</i>	526
2.	<i>Sanctie bij het ontbreken van documenten</i>	528
b.	<i>documenten betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen.</i>	534
1.	<i>Veiligheids- en gezondheidsplan</i>	534
2.	<i>Bij te voegen documenten</i>	536
3.	<i>Ministerieel omzendschrijven</i>	539
4.	<i>Sancties.</i>	540
B.	<i>De samenvattende opmeting en inventaris</i>	543
1.	<i>Begrip</i>	543
2.	<i>Invulling en verbetering van de samenvattende opmeting of inventaris</i>	547
a.	<i>Verbetering van de forfaitaire hoeveelheden.</i>	549
b.	<i>Verbetering van de vermoedelijke hoeveelheden.</i>	555
c.	<i>Aanvullen van leemten in de samenvattende opmeting of inventaris.</i>	558
d.	<i>Fouten en vergissingen in de opdrachtdocumenten</i>	559
1.	<i>Verzoek om inlichtingen</i>	560
2.	<i>Melding van fouten en vergissingen</i>	561
3.	<i>Interpretatie van de opdrachtdocumenten.</i>	563
e.	<i>Fouten of leemten ontdekt na de opening van de offertes</i>	570
3.	<i>Het invullen van de prijzen.</i>	572
a.	<i>Vormvereisten</i>	572
b.	<i>Kortingen of prijsverminderingen</i>	574
4.	<i>Ondertekening van de samenvattende opmeting of inventaris.</i>	578
§ 5.	<i>De ondertekening van het indieningsrapport bevattende de aanvraag tot deelneming en de offerte</i>	579
A.	<i>Algemeen.</i>	579
B.	<i>Ondertekening door een bevoegd of gemachtigd persoon</i>	584
1.	<i>Ondertekening door een vennootschap.</i>	586
2.	<i>Ondertekening door een combinatie zonder rechtspersoonlijkheid</i>	588
3.	<i>Ondertekening door een gemachtigde</i>	591
C.	<i>Wijziging of intrekking offerte.</i>	597
D.	<i>Substantiele onregelmatigheid</i>	598
§ 6.	<i>Verbintenistermijn</i>	599

HOOFDSTUK VI.

DE OPENING EN HET NAZICHT VAN DE OFFERTES

§ 1. Opening van de offertes bij aanbesteding en offerteaanvraag	600
A. Werkwijze voor het openen van de offertes	601
B. Laattijdige offertes	603
1. <i>Algemene regel</i>	603
2. <i>Uitzonderingen</i>	608
a. <i>Aangetekende zendingen</i>	608
b. <i>Elektronisch ingediende offertes</i>	609
§ 2. Nazicht van de offertes bij openbare en niet-openbare procedure .	610
A. De regelmatigheid van de offerte	615
1. <i>Algemeen</i>	615
a. <i>Regelmatigheid van de offerte en gunningswijze</i>	617
b. <i>Substantiële en niet-substantiële onregelmatigheden</i> . . .	619
c. <i>Gevolgen van een onregelmatigheid</i>	623
d. <i>Contact met de inschrijvers</i>	624
2. <i>Overzicht van de meest voorkomende onregelmatigheden</i> .	629
a. <i>Afwijkingen van substantiële bepalingen inzake prijzen</i> .	631
b. <i>Afwijkingen van substantiële bepalingen inzake de</i> <i>uitvoeringstermijn</i>	633
c. <i>Afwijkingen van de technische specificaties</i>	634
d. <i>Ontbreken of onregelmatigheid van varianten en/of</i> <i>opties</i>	641
e. <i>Offertes die een voorbehoud bevatten</i>	650
f. <i>Offertes die onrealistische bestanddelen bevatten</i>	658
g. <i>Offertes die geen rekening houden met een rechtzet-</i> <i>tingsbericht</i>	659
B. De verbetering van rekenfouten en zuiver materiële fouten . . .	663
1. <i>Rekenfouten en zuiver materiële fouten in de offertes</i>	664
2. <i>Niet toegelaten verbeteringen</i>	670
3. <i>Rekenfouten en zuiver materiële fouten in de opdrachtdo-</i> <i>documenten</i>	673
4. <i>Via elektronische middelen opgestelde offertes</i>	674
C. Het nazicht van de hoeveelheden en leemten	675
1. <i>Nazicht van de forfaitaire of vermoedelijke hoeveelheden</i> . .	676
a. <i>Algemeen beginsel</i>	676
b. <i>Nazicht verbetering van de vermoedelijke hoeveelheden</i> . .	677
c. <i>Werkwijze</i>	680
2. <i>Het ontbreken van een prijs in de samenvattende opmeting</i> .	688
a. <i>Ontbrekende prijs en rekenkundig nazicht</i>	689
b. <i>Ontbrekende prijs en regelmatigheid van de offerte</i>	690
c. <i>Aanvulling van de ontbrekende prijs</i>	691
3. <i>Aanvulling van leemten</i>	693
a. <i>Melding van de leemten</i>	693

b. <i>Verbetering van de leemten</i>	694
4. <i>Andere interpretatiemoeilijkheden</i>	700
D. <i>Het nazicht van de prijzen</i>	706
1. <i>Algemene verplichting tot het onderzoek van de prijzen</i>	706
2. <i>Bijzondere werkwijze: verzoek tot verantwoording van de prijzen</i>	708
3. <i>Abnormale eenheidsprijzen of globale prijzen</i>	710
a. <i>Begrip "abnormale prijzen"</i>	711
b. <i>Substantiële of niet-substantiële onregelmatigheid?</i>	716
c. <i>Het verzoek tot verantwoording</i>	718
1. <i>Vorm van het verzoek tot verantwoording</i>	719
2. <i>Inhoud van het verzoek tot verantwoording</i>	720
3. <i>Verzoek tot verantwoording verplicht</i>	721
4. <i>Geen uitnodiging tot verantwoording vereist</i>	724
5. <i>Termijn om verantwoording te verstrekken</i>	726
d. <i>Verantwoording door de inschrijver</i>	727
1. <i>Verantwoordingsgronden</i>	727
2. <i>Moet concreet zijn en onderbouwd</i>	728
3. <i>Toepassingsgevallen</i>	731
e. <i>Onderzoek van de verantwoording door de aanbestedende overheid</i>	738
1. <i>Principes</i>	738
2. <i>Vergelijkingsbasis</i>	742
3. <i>Verificatie boekhoudkundige stukken</i>	745
4. <i>Offerte met een abnormaal laag offertebedrag</i>	746
a. <i>Principe</i>	746
b. <i>Berekening van het gemiddelde</i>	747
c. <i>Verzoek tot verantwoording</i>	748
d. <i>Verantwoording door de inschrijver</i>	749
e. <i>Onderzoek door de aanbestedende overheid</i>	752
5. <i>Gevolgen van de onregelmatigverklaring van een offerte wegens abnormale prijzen</i>	755

HOOFDSTUK VII.

DE GUNNING EN DE SLUITING VAN DE OPDRACHT

§ 1. <i>Algemene begrippen</i>	760
A. <i>Bevoegdheid tot gunning van een opdracht</i>	761
B. <i>Voorwerp van de gunning</i>	762
§ 2. <i>De keuze van de economisch meest voordelige offerte</i>	766
A. <i>De economisch meest voordeligste offerte</i>	
1. <i>Algemeen</i>	767
2. <i>Overzicht van de voornaamste gunningscriteria</i>	771
a. <i>Op basis van de prijs</i>	772

b.	<i>Op basis van de kosten</i>	780
c.	<i>Op basis van de beste prijs/kwaliteitsverhouding</i>	782
1.	<i>kwaliteit</i>	783
2.	<i>organisatie, kwalificatie en ervaring van het personeel</i>	790
3.	<i>klantenservice</i>	795
3.	<i>Voorwaarden waaraan de gunningscriteria moeten voldoen</i>	797
a.	<i>Verband met het voorwerp van de opdracht</i>	799
b.	<i>Mogelijkheid van daadwerkelijke mededinging</i>	801
c.	<i>Gunningscriteria moeten een kostencriterium omvatten</i>	802
d.	<i>Vermelding in de aankondiging of de opdrachtdocumenten</i>	803
e.	<i>Weging van de criteria</i>	804
4.	<i>Subgunningscriteria</i>	808
a.	<i>Begrip</i>	808
b.	<i>Toepassingsvoorwaarden</i>	809
5.	<i>Bijzondere modaliteiten van de gunning</i>	812
a.	<i>Varianten</i>	812
b.	<i>Opties</i>	817
c.	<i>Gunning van opdrachten verdeeld in percelen</i>	818
d.	<i>Kortingen of prijsverminderingen</i>	821
6.	<i>Toetsing van de offertes aan de gunningscriteria</i>	822
a.	<i>Algemene beginselen</i>	822
b.	<i>Beoordelingsmethodiek</i>	827
1.	<i>Begrip</i>	827
2.	<i>Algemene regels</i>	830
3.	<i>Toepassingen</i>	834
3.1.	<i>prijs of ereloon</i>	834
3.2.	<i>uitvoeringstermijn</i>	839
3.3.	<i>kwaliteit</i>	840
c.	<i>Gelijkwaardige offertes</i>	841
B.	<i>Gunning in de onderhandelingsprocedures</i>	842
1.	<i>Algemeen</i>	843
a.	<i>Economisch meest voordelige offerte</i>	843
b.	<i>Ruime onderhandelingsbevoegdheid</i>	844
c.	<i>Beperkingen</i>	846
2.	<i>Mededingingsprocedure met onderhandeling</i>	850
a.	<i>Begrip</i>	850
b.	<i>Indiening aanvraag tot deelneming en offerte</i>	851
c.	<i>Onderhandelingen met de inschrijvers</i>	852
3.	<i>Vereenvoudigde onderhandelingsprocedure</i>	853
a.	<i>Begrip</i>	853
b.	<i>Indiening aanvraag tot deelneming en offerte</i>	854
c.	<i>Onderhandelingen met de inschrijvers</i>	855
4.	<i>Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking</i>	856
a.	<i>Begrip</i>	856
b.	<i>Indiening aanvraag tot deelneming en offerte</i>	857
c.	<i>Onderhandelingen met de inschrijvers</i>	858

C. De concurrentiegerichtede dialoog	859
1. <i>Begrip</i>	859
2. <i>Bekendmaking van de opdracht en selectie van de deelnemers</i>	860
3. <i>Het voeren van de dialoog en onderhandelingen</i>	861
D. Het innovatiepartnerschap	862
1. <i>Begrip</i>	862
2. <i>Bekendmaking van de opdracht en selectie van de deelnemers</i>	863
3. <i>Onderhandelingen</i>	864
§ 3. De beslissing om niet te gunnen en/of de procedure te herbeginnen. Intrekking van de gunningsbeslissing	865
A. Principe	865
B. Intrekking van een gunningsbeslissing	866
C. Motivering	867
D. Gevolgen	875
§ 4. De sluiting van de overeenkomst	876
A. Verschillend naargelang de plaatsingsprocedure	877
B. Betekening van de goedkeuring van de offerte	878
1. <i>Vormvereisten</i>	879
2. <i>Betekening buiten de verbintenistermijn</i>	880
C. Bekendmaking van de gegunde opdrachten	887
§ 5. Bestuur	888
A. Handhaving	888
B. Te bewaren informatie	890
C. Statistische verplichtingen.	891
D. Administratieve samenwerking	892

HOOFDSTUK VIII.

SPECIFIEKE PROCEDURES

§ 1. Technieken en instrumenten voor elektronische en samengestelde opdrachten	900
A. Het raamcontract	
1. <i>Algemeen</i>	901
2. <i>Procedure</i>	905
B. Dynamisch Aankoopstelsel	
1. <i>Algemeen</i>	918
2. <i>Procedure</i>	924
C. De elektronische veiling	
1. <i>Algemeen</i>	932
2. <i>Procedure</i>	938
D. Elektronische catalogi	
1. <i>Algemeen</i>	945
2. <i>Procedure</i>	948

E. Aankoopcentrale	
1. <i>Algemeen</i>	954
2. <i>Procedure</i>	957
F. Occasionele gezamenlijke opdrachten	960
G. Opdrachten door aanbestedende overheden van verschil- lende lidstaten	964
H. Prijsvragen	
1. <i>Begrip</i>	969
2. <i>Procedure</i>	970
3. <i>Samenstelling en bevoegdheid van de jury.</i>	975
4. <i>Raming en bekendmaking van een ontwerpenwedstrijd</i>	980
§ 2. Sociale diensten en andere specifieke diensten.	
A. Algemeen.	984
B. Keuze van de plaatsingsprocedure	986
C. Bekendmaking	995
D. Voorbehouden opdrachten voor bepaalde diensten	999

HOOFDSTUK IX.

DE MOTIVERING VAN DE BESLISSINGEN EN DE INFORMATIE AAN DE INSCHRIJVERS

§ 1. Algemene begrippen	
A. Materiele en formele motiveringsplicht	1001
B. Historiek van de wetgeving.	1002
C. Toepassingsgebied wet 17 juni 2013.	1006
§ 2. De opdrachten en concessies die de Europese drempels bereiken.	
A. Beoogde opdrachten en concessies.	1007
B. Motivering van de beslissingen	1008
C. Informatie aan de inschrijvers	1017
1. <i>Algemeen</i>	1018
2. <i>Inhoud van de mededeling</i>	1026
a. <i>Gegevens die moeten worden medegedeeld</i>	1026
b. <i>Vertrouwelijke gegevens.</i>	1028
c. <i>Vermelding van de rechtsmiddelen.</i>	1031
3. <i>Vorm van de mededeling</i>	1033
4. <i>Gevolgen van de mededeling van de motieven</i>	1035
5. <i>Gebrekkige mededeling.</i>	1036
§ 3. Opdrachten en concessies die de Europese drempels niet bereiken	1039
A. Opdrachten tussen 144.000/344.000 € En Europese drempels	1040
B. Opdrachten tussen 30.000 € En 144.000/344.000 €.	1047
C. Opdrachten onder 30.000 €.	1052
§ 4. Controle door de verhaalinstantie	1053
A. Algemeen.	1053

B. Beslissingen in het kader van de kwalitatieve selectie	1055
C. Onregelmatigverklaring van een offerte	1058
D. Abnormale prijzen	1060
E. De rangschikking en de evaluatie van de offertes	1063
F. Verwijzing naar een gunningsverslag	1069
§ 5. De wachtttermijn (standstill)	1073
A. De Europese richtlijnen	1073
B. De toepassingsproblemen in België	1076
C. Huidige wettelijke regeling van de wachtttermijn	1082
1. <i>Opgdrachten die de Europese drempels bereiken of overschrijden</i>	1083
2. <i>Opgdrachten, die de Europese drempels niet bereiken.</i>	1092
a. <i>Opgdrachten die de helft van de Europese drempels overschrijden</i>	1094
b. <i>Opgdrachten die de helft van de Europese drempels niet overschrijden</i>	1098

HOOFDSTUK X. DE RECHTSMIDDELEN

§ 1. Beslissingen vatbaar voor schorsing of vernietiging	
A. Algemeen	1101
B. Voorbereidende beslissingen	1109
§ 2. Vernietiging van de beslissing	1122
A. Verhaalinstantie en procedure	1123
1. <i>Administratieve overheden</i>	1124
2. <i>Andere aanbestedende instanties</i>	1140
B. Proceduretermijnen (vernietiging)	1141
C. Gevolgen van de vernietiging van een beslissing	1146
§ 3. Schorsing van de beslissing	1147
A. Verhaalinstantie en procedure	1148
1. <i>Administratieve overheden</i>	1148
2. <i>Andere aanbestedende instanties</i>	1152
B. Proceduretermijnen (schorsing)	1154
C. Schorsing van de gunningsbeslissing nadat de opdracht werd gesloten	1160
D. Belangenafweging	1165
E. Gevolgen van de schorsing van de gunningsbeslissing	1167
§ 4. Schade – en herstelvergoeding	1171
A. Algemeen	1171
B. Bewijs van een fout niet vereist	1176
C. Causaal verband	
1. <i>Economisch meest voordelige offerte uitsluitend op basis van de prijs</i>	1180

2. <i>In de andere plaatsingsprocedures</i>	1181
D. Omvang van de schadevergoeding	
1. <i>Economisch meest voordelige offerte uitsluitend op basis van de prijs</i>	1184
2. <i>In de andere gunningsprocedures</i>	1186
E. Juridische aard van de vergoeding	
1. <i>Economisch meest voordelige offerte uitsluitend op basis van de prijs</i>	1190
2. <i>In de andere gunningsprocedures</i>	1192
F. Wie vergoedt de schade?	1193
G. Verhaalinstantie en procedure.	1196
1. <i>Voor de justitiële rechter</i>	1197
2. <i>Voor de Raad van State</i>	1200
§ 5. De onverbindendverklaring van de overeenkomst	1205
A. Europese opdrachten en werkenopdrachten die de helft van de Europese drempels overschrijden	1206
B. Werkenopdrachten die de helft van de Europese drempels niet overschrijden	1216
§ 6. Alternatieve sancties	1217
A. Europese opdrachten en werkenopdrachten die de helft van de Europese drempels overschrijden	1218
B. Opdrachten die de helft van de Europese drempels niet overschrijden.	1220
§ 7. Specifieke aspecten van de verhaalprocedure.	
A. Het vertrouwelijk karakter tijdens de verhaalprocedure	1221
B. Tergend en roekeloos geding	1226
§ 8. Correctiemechanisme	1227
§ 9. Vorderingen op basis van andere wettelijke regimes.	
A. Vordering tot staking op grond van de wet marktpraktijken	1229
B. De nietigheid van de overeenkomst	1230

TREFWOORDENREGISTER